الفبای نسان ارنائوتی

ABETAR

I GHUHES SHQIP

BRUXELLES :
« PERLINDIA E SHQIPETAREVE »
23, *RUE D'ALBANIE*, 23
1899.

الفبای نسان ارنائوتی

ABETAR

I GHUHES SHQIP

BRUXELLES :
« PERLINDIA E SHQIPETAREVE »
23, *RUE D'ALBANIE*, 23
1899.

ВКSН

ВКSН

ABETAR

I GHUHES SHQIP

BRUXELLES :
« PERLINDIA É SHQIPETAREVÉ »
25, *RUE D'ALBANIE*, 25
1845.

ABETAR

I GHUHES SHQIP

BRUXELLES :
« PERLINDIA É SHQIPETAREVÉ »
25, *RUE D'ALBANIE*, 25
1845.

BKSH

BKSH

ABC

ABC

BKSH

BKSH

ABETAR

I GHUHES SHQIP

BKSH

1.

a	ا

2.

r	ر
ar	ار (الفون)
ra	را (ميشى)
ara	ارا (حوز)

3.

b	ب
baba	بابا
bar	بار (اوب)

ABETAR

I GHUHES SHQIP

BKSH

1.

a	ا

2.

r	ر
ar	ار (الفون)
ra	را (ميشى)
ara	ارا (حوز)

3.

b	ب
baba	بابا
bar	بار (اوب)

4.

i	ا ، ء
i ri	ایری (یکی)
bir	بر (یوجل)
bari	باری (پوپان)

5.

k	ق
ka	قا (وان)
ark	آرق (بان)
bark	بارق (قاری)
raki	راقی

6.

o	و ، ا
obor	اوبور (اولی)
bobo	بوبو (دای)
robi	روبی (کوزلک)
korbi	قوربی (مارهه)
oka	اوقه

BKSH

4.

i	ا ، ء
i ri	ایری (یکی)
bir	بر (یوجل)
bari	باری (پوپان)

5.

k	ق
ka	قا (وان)
ark	آرق (بان)
bark	بارق (قاری)
raki	راقی

6.

o	و ، ا
obor	اوبور (اولی)
bobo	بوبو (دای)
robi	روبی (کوزلک)
korbi	قوربی (مارهه)
oka	اوقه

BKSH

7.

d	د
dara	دارا (گوهس)
darka	دارقا (طعام)
dora	دورا (ال)
kodra	قودرا (گهه)

8.

m	م
mi	مى (سهان)
mik	مىق (دوست)
baba i mir	بابا ايمير (ابو خوب)
bir i mir	بير ايمير (ابن اوهل)

9.

ar har baba bir i ri bari ka raki ark bark bobo obor robi korbi oka dara darka dora kodra mi mik baba i mir bir i mir

BKSH

7.

d	د
dara	دارا (گوهس)
darka	دارقا (طعام)
dora	دورا (ال)
kodra	قودرا (گهه)

8.

m	م
mi	مى (سهان)
mik	مىق (دوست)
baba i mir	بابا ايمير (ابو خوب)
bir i mir	بير ايمير (ابن اوهل)

9.

ar har baba bir i ri bari ka raki ark bark bobo obor robi korbi oka dara darka dora kodra mi mik baba i mir bir i mir

BKSH

10.

l	ل
la	لا (برادری)
kali	قالی (اسب)

11.

p	پ
pa	پا (کوزلی)
i pari	اپاری (برنجی)
plak	پلاق (انحصار)

12.

f	ف
fara	فارا (تخم)
fali	فالی (عبادت اجمعه)
foli	فولی (توشیدی)
pilafi	پیلافی (پلاف)

13.

n	ن
ana	آنا (ظرف)

BKSH

10.

l	ل
la	لا (برادری)
kali	قالی (اسب)

11.

p	پ
pa	پا (کوزلی)
i pari	اپاری (برنجی)
plak	پلاق (انحصار)

12.

f	ف
fara	فارا (تخم)
fali	فالی (عبادت اجمعه)
foli	فولی (توشیدی)
pilafi	پیلافی (پلاف)

13.

n	ن
ana	آنا (ظرف)

BKSH

nana (والده) نانا

14.

r ر

torba توربا

dita (کوندز) دیتا

nata (کیجه) ناتا

porta (قپو) پورتا

lot (بالچی) لوت

fati (قسمت) فاتی

15.

s س

sa (نه قدر) سا

lisi (آلچاق) لیسی

fisi (قبیله) فیسی

krisi topi (طوپ یاقلاشی) قریسی توپی

16.

v و

vari (صوار) واری

BKSH

nana (والده) نانا

14.

r ر

torba توربا

dita (کوندز) دیتا

nata (کیجه) ناتا

porta (قپو) پورتا

lot (بالچی) لوت

fati (قسمت) فاتی

15.

s س

sa (نه قدر) سا

lisi (آلچاق) لیسی

fisi (قبیله) فیسی

krisi topi (طوپ یاقلاشی) قریسی توپی

16.

v و

vari (صوار) واری

BKSH

vrava	ورایا (اولدیردم)
vrasim	ورایسیم (اولدیرز)
vrisni	وریسنی (اولدیرسکز)
vrasin	ورایسن (اولدیرلر)

17.

g	ع
plaga	پلاغا (یارا)
flaga	فلاغا (آلو)
pagova	پاغووا (ایدردم)

18.

u	ز
ura	اورا (قوارین)
guri	غوری (طاش)
gruri	غروری (یغدای)

19.

h	ه
ha	ها (نور)
hangra	هانغرا (یاغمر)

BKSH

vrava	ورایا (اولدیردم)
vrasim	ورایسیم (اولدیرز)
vrisni	وریسنی (اولدیرسکز)
vrasin	ورایسن (اولدیرلر)

17.

g	ع
plaga	پلاغا (یارا)
flaga	فلاغا (آلو)
pagova	پاغووا (ایدردم)

18.

u	ز
ura	اورا (قوارین)
guri	غوری (طاش)
gruri	غروری (یغدای)

19.

h	ه
ha	ها (نور)
hangra	هانغرا (یاغمر)

BKSH

hu	هو (مراق)
krahu	قراهو (قول)

20.

y	اوزوم کلمه‌سنده کی و کبی
mbyti	مبوتی (بوغدی)

21.

z	ز
zani	زانی (سس)
zbrazi	زبرازی (بوغاندی)
i zi	ازی (قره)

22.

q	ق
qava	قاوا (آغلادم)
faqia	فاقیا (بیاق)

23.

e	یازم ه
ne shkoder	نه شکودر (آغلودرمه‌دی)

BKSH

hu	هو (مراق)
krahu	قراهو (قول)

20.

y	اوزوم کلمه‌سنده کی و کبی
mbyti	مبوتی (بوغدی)

21.

z	ز
zani	زانی (سس)
zbrazi	زبرازی (بوغاندی)
i zi	ازی (قره)

22.

q	ق
qava	قاوا (آغلادم)
faqia	فاقیا (بیاق)

23.

e	یازم ه
ne shkoder	نه شکودر (آغلودرمه‌دی)

BKSH

ander (زدەر) آندەر

24.

é ئام ء

déra (ڤو) دەرا

féra (چالی) فەرا

a é moré létren ۱۱ سورە ئەلفوێ
(مکتوبی الفابی)

25.

c (س) ث

capi (ارکلك کوچی) ڤاپی

bucéla (طبیشه) بوڤەلا

ca (برقاچ) ڤا

26.

la kali pa i pari plak fara fali foli pilafi ana nana torba dita nata porta loţ fati sa lisi fisi krisi topi vari vrava vrasim vrisni vrasin plaga flaga pagova ura guri gruri ha hu hangra krahu

ander (زدەر) آندەر

24.

é ئام ء

déra (ڤو) دەرا

féra (چالی) فەرا

a é moré létren ۱۱ سورە ئەلفوێ
(مکتوبی الفابی)

25.

c (س) ث

capi (ارکلك کوچی) ڤاپی

bucéla (طبیشه) بوڤەلا

ca (برقاچ) ڤا

26.

la kali pa i pari plak fara fali foli pilafi ana nana torba dita nata porta loţ fati sa lisi fisi krisi topi vari vrava vrasim vrisni vrasin plaga flaga pagova ura guri gruri ha hu hangra krahu

mbyti zani zbrazi i zi qava faqia ne shkoder ander déra féra a é moré létren capi bucéla ca

27.

c	ث (ثمن)
ć	ج
čobani	چوپانی
čika	چیکا (قیز)
kačka	قاچقا (جوجه)

28.

d	د
dh	ذ یا هود ه
dha	ه (دهدی)
érdhi	إرذی (گلدی)
dhembi	ذه مبی (دمش)

29.

g	ع
gh	گ

BKSH

mbyti zani zbrazi i zi qava faqia ne shkoder ander déra féra a é moré létren capi bucéla ca

27.

c	ث (ثمن)
ć	ج
čobani	چوپانی
čika	چیکا (قیز)
kačka	قاچقا (جوجه)

28.

d	د
dh	ذ یا هود ه
dha	ه (دهدی)
érdhi	إرذی (گلدی)
dhembi	ذه مبی (دمش)

29.

g	ع
gh	گ

BKSH

ghak	گاں (قاف)
ghah	گاہ (گاف)
te ghith	تے گیٹھ (کاف سے)

30.

l	ل
lh	لھ
palha	پلھا (فلھ)
kulha	کولھا (قلھ)
malhi	ملالی

31.

n	ن
ñ	نیں
ñoha	نوہا (ناں دہ م)
ñéri	نیڑی (ناں م)
ñi	نیں (ں)

32.

r	ر
rh	ڑ

BKSH

ghak	گاں (قاف)
ghah	گاہ (گاف)
te ghith	تے گیٹھ (کاف سے)

30.

l	ل
lh	لھ
palha	پلھا (فلھ)
kulha	کولھا (قلھ)
malhi	ملالی

31.

n	ن
ñ	نیں
ñoha	نوہا (ناں دہ م)
ñéri	نیڑی (ناں م)
ñi	نیں (ں)

32.

r	ر
rh	ڑ

BKSH

burha	(مرد الحلق)	بورها
rhotulh	(الطواب)	روتولل

33-

s		س
sh		ش
shiu	(باشمور)	شیاو
pshat	(کری)	پشات
pshésha	(سوارکه)	پشه ها

34-

t		ت
th		ث
tha	(دهدن)	تا
u-tha	(قوردهس)	اوتا
batha	(باقله)	باتا
thana	(قبرستان)	ثانا

35-

z		ز
ż		ژ

BKSH

burha	(مرد الحلق)	بورها
rhotulh	(الطواب)	روتولل

33-

s		س
sh		ش
shiu	(باشمور)	شیاو
pshat	(کری)	پشات
pshésha	(سوارکه)	پشه ها

34-

t		ت
th		ث
tha	(دهدن)	تا
u-tha	(قوردهس)	اوتا
batha	(باقله)	باتا
thana	(قبرستان)	ثانا

35-

z		ز
ż		ژ

BKSH

dz	ڈز
dž	ڈژ
žaba	ژابا (ڑاپا ٹوڑہ)
ndzito	ندزیتو (ٹوڑھنگ)
džép	ڈژیپ

36.

čupa čika kačka dha érdhi dhembi ghak te ghith palha kulha malhi ñoha ñéri ñi burha rhotulh shiu pshat pshésha tha u-tha batha thana žaba ndrito džép

BKSH

dz	ڈز
dž	ڈژ
žaba	ژابا (ڑاپا ٹوڑہ)
ndzito	ندزیتو (ٹوڑھنگ)
džép	ڈژیپ

36.

čupa čika kačka dha érdhi dhembi ghak te ghith palha kulha malhi ñoha ñéri ñi burha rhotulh shiu pshat pshésha tha u-tha batha thana žaba ndrito džép

BKSH

37.

ar bar baba bir i ri bari ka raki ارك
ار بار بابا بير ايري باري قا راقي اركي
bark bobo obor robi korbi oka dara
بارق بوبو أبور روبي قوربي أوقه دارا
darka dora kodra mi mik baba i mir bir
دارقا دورا قودرا مي مىق بابا ايمير بير
i mir la kali pa i pari plak fara fali
ايمير لا قالي پا اپاري پلاق فارا فالي
foli pilafi ana nana torba dita nata porta
فولي پيلافي انا نانا تورپا ديتا ناتا پورتا
lot fati sa lisi fisi kriti topi vari
لوت فاتي سا ليسي فيسي قريتي توپي واري
vrava vrasim vrisni vrasin plaga flaga
وراوا وراسيم وريسني وراسين پلاغا فلاغا
pagova ura guri gruri ha hu hangra
پاغوڤا اورا غوري غروري ها هو هانغرا
krahu zani mbyti zbrazi i zi qava faqia
قراهو زاني مبوتي زبرازي ازي قاوا فاقيا
ne shkoder ander déra fëra a ë moré lëtren
نه شقودر آندر ديرا فيرا ا ۱۱ مورة لتارين
capi čupa čika kačka dha érdhi dhembi
چاپي چوپا چيقا قاچقا دها أردي دمبي
ghak te ghith palha kulha malhi ñoha
غاك ته غيث پالها قولها مالي نوها

37.

ar bar baba bir i ri bari ka raki ارك
ار بار بابا بير ايري باري قا راقي اركي
bark bobo obor robi korbi oka dara
بارق بوبو أبور روبي قوربي أوقه دارا
darka dora kodra mi mik baba i mir bir
دارقا دورا قودرا مي مىق بابا ايمير بير
i mir la kali pa i pari plak fara fali
ايمير لا قالي پا اپاري پلاق فارا فالي
foli pilafi ana nana torba dita nata porta
فولي پيلافي انا نانا تورپا ديتا ناتا پورتا
lot fati sa lisi fisi kriti topi vari
لوت فاتي سا ليسي فيسي قريتي توپي واري
vrava vrasim vrisni vrasin plaga flaga
وراوا وراسيم وريسني وراسين پلاغا فلاغا
pagova ura guri gruri ha hu hangra
پاغوڤا اورا غوري غروري ها هو هانغرا
krahu zani mbyti zbrazi i zi qava faqia
قراهو زاني مبوتي زبرازي ازي قاوا فاقيا
ne shkoder ander déra fëra a ë moré lëtren
نه شقودر آندر ديرا فيرا ا ۱۱ مورة لتارين
capi čupa čika kačka dha érdhi dhembi
چاپي چوپا چيقا قاچقا دها أردي دمبي
ghak te ghith palha kulha malhi ñoha
غاك ته غيث پالها قولها مالي نوها

ñéri ñi burha rhotulh shiu pshat pshésha
ډېرې ډېر ډوډول ډوډول شپاږه پشه ها

tha u-tha batha thana žaba ndrito džép
ۏ ۏ ۏ ۏ ۏ ۏ ۏ

38.

déti esht i thélbe. dédi asht i thélh. malét jane te larta. malét jan te nalta. élbasani eshte ñe qytét. tomori eshte ñe mal. buena asht ñi lum. shqiperia eshte ñe vent. shqypnia asht ñi vénn. shqiperia es'ite vendi me i dashur per shqipetaret. shqypnia asht vénni ma i dashtun per shqyptart.

39.

shkodra asht ghytéti ma i madh i Shqypnis siper-mé. janina eshte qytéti me i math i shqiperise poshtmé. shkodra asht anes liqénit. janina eshte anes liqérit. tivari, ulqini, shen-ghini, duresi, vlora, te dy-zét shentet a saranda, prévéza, jane anes détit. déti qi é rhéthon nga ñe ane shqiperine tholét déti adriatik.

ñéri ñi burha rhotulh shiu pshat pshésha
ډېرې ډېر ډوډول ډوډول شپاږه پشه ها

tha u-tha batha thana žaba ndrito džép
ۏ ۏ ۏ ۏ ۏ ۏ ۏ

38.

déti esht i thélbe. dédi asht i thélh. malét jane te larta. malét jan te nalta. élbasani eshte ñe qytét. tomori eshte ñe mal. buena asht ñi lum. shqiperia eshte ñe vent. shqypnia asht ñi vénn. shqiperia es'ite vendi me i dashur per shqipetaret. shqypnia asht vénni ma i dashtun per shqyptart.

39.

shkodra asht ghytéti ma i madh i Shqypnis siper-mé. janina eshte qytéti me i math i shqiperise poshtmé. shkodra asht anes liqénit. janina eshte anes liqérit. tivari, ulqini, shen-ghini, duresi, vlora, te dy-zét shentet a saranda, prévéza, jane anes détit. déti qi é rhéthon nga ñe ane shqiperine tholét déti adriatik.

40.

vendi jone eshte shqiperia. vénni i jon asht shqypnia. skandérbégu ish trim i math. kara mahmut pasha é mundi malin é zi. atdhéu esht i dashur. ne shqiperi ka shume malé.

41.

burhua ish mbrëti i shqiperise. shqipetaret i thoshin burho édhé shqipé, sé ish burh i vertéte é bentë hov si shqipia. te huajt i thoshin *gyrósz*. burhua mundi italianet é vjéter édhé grékset.

42.

ghin-bua ish ne trim shqipetar. thone sé qé lindur afer élbasanit. ish kryétar i shqipetarevé ne moré. é shtiri ne dore ghith moréne.

43.

skandër-bégu asht trimi i trimavé. ish i puri i ghith shqyptarvé. krahu i tij ish si hékuri, syt é tija si flaga, zani i tij si i dragoit, kordha é tij si véttima, zémera é tij é fort é plot mé mirsi.

40.

vendi jone eshte shqiperia. vénni i jon asht shqypnia. skandérbégu ish trim i math. kara mahmut pasha é mundi malin é zi. atdhéu esht i dashur. ne shqiperi ka shume malé.

41.

burhua ish mbrëti i shqiperise. shqipetaret i thoshin burho édhé shqipé, sé ish burh i vertéte é bentë hov si shqipia. te huajt i thoshin *gyrósz*. burhua mundi italianet é vjéter édhé grékset.

42.

ghin-bua ish ne trim shqipetar. thone sé qé lindur afer élbasanit. ish kryétar i shqipetarevé ne moré. é shtiri ne dore ghith moréne.

43.

skandër-bégu asht trimi i trimavé. ish i puri i ghith shqyptarvé. krahu i tij ish si hékuri, syt é tija si flaga, zani i tij si i dragoit, kordha é tij si véttima, zémera é tij é fort é plot mé mirsi.

44.

kur vdiq skandér-bégu shqypnia é tan u-mbluć mé hélm é mé zi, sć i kish humban drita é syvé, fyrona é jétes, forca é krahut, shpésa é gazi. anmiku at' hér mujti mé na shkél é mé na shti n' dor.

45.

sa ish i ghalh skandér-bégu, shqypnia qé é fort, é shndosh, é lumé, é ndérumun. zoti i madh é kish čuć skandér-bégun par mé i mbajt shqyptart é per mé i u lshuć nder mëntt trimuit é véta é mé i ba mos mé harhuć kurhe shqypnin.

46.

qinara, koloña, muzéqéja, mirdita, malcia, jane visć te vogela te shqiperise. gégnia, toskeria, čameria, laberia, jane te kater visćt é mbedha te shqiperise. burhua, ghin-bua, ali pash tépélëni, ishin toske. lék dukaghini, ghon-marku i par, lhéshi i zi, kara mahmut bushati, ishin gége. ghon léka é tafil buzi ishin labe. mark boćari ish čam. skandér-bégu ish gég préj t' ét é toske préj s' emes. skandér-bégu ish si palca é si ghaku i ghithe shqiperise.

44.

kur vdiq skandér-bégu shqypnia é tan u-mbluć mé hélm é mé zi, sć i kish humban drita é syvé, fyrona é jétes, forca é krahut, shpésa é gazi. anmiku at' hér mujti mé na shkél é mé na shti n' dor.

45.

sa ish i ghalh skandér-bégu, shqypnia qé é fort, é shndosh, é lumé, é ndérumun. zoti i madh é kish čuć skandér-bégun par mé i mbajt shqyptart é per mé i u lshuć nder mëntt trimuit é véta é mé i ba mos mé harhuć kurhe shqypnin.

46.

qinara, koloña, muzéqéja, mirdita, malcia, jane visć te vogela te shqiperise. gégnia, toskeria, čameria, laberia, jane te kater visćt é mbedha te shqiperise. burhua, ghin-bua, ali pash tépélëni, ishin toske. lék dukaghini, ghon-marku i par, lhéshi i zi, kara mahmut bushati, ishin gége. ghon léka é tafil buzi ishin labe. mark boćari ish čam. skandér-bégu ish gég préj t' ét é toske préj s' emes. skandér-bégu ish si palca é si ghaku i ghithe shqiperise.

47.

kush s' é do vendin é tij ? é psé te mos é duash vendin tent ? a nuk é do vendin ku u-lindé, ku ké nenén é baben, ku ké miqte, shoket ? s' te mér mâlhi kur jé lark shqiperise ? si do mire te jésh ne dhé te huaj, do mé thene ne stamboll a ne izmir a ne béjrut a ne misir, a ghétke jashte vendit tent, s' te vété kur mendia ne shqiperi ?

48.

shqipetari é do shqiperine. shqipetari é do ghuhen shqipé. po ghér me sot ka qene ne t' érhet. ish i vérber, ne pa dijé. bésonté ć' i thoshin armiqte. armiqt i thoshin shqipetarit : mos é désh shqiperine, mos é désh ghuhen tendé, sé eshte per te mire tendé te mos é duash. tani shqipetari i hapi syte. kerkon shkolha shqipé. kerkon libra shqipé. kerkon gazéta shqipé. shqipetari kerkon drite. lé t' a kerkojé pa pushim, é me ne funt do t' i épét.

47.

kush s' é do vendin é tij ? é psé te mos é duash vendin tent ? a nuk é do vendin ku u-lindé, ku ké nenén é baben, ku ké miqte, shoket ? s' te mér mâlhi kur jé lark shqiperise ? si do mire te jésh ne dhé te huaj, do mé thene ne stamboll a ne izmir a ne béjrut a ne misir, a ghétke jashte vendit tent, s' te vété kur mendia ne shqiperi ?

48.

shqipetari é do shqiperine. shqipetari é do ghuhen shqipé. po ghér me sot ka qene ne t' érhet. ish i vérber, ne pa dijé. bésonté ć' i thoshin armiqte. armiqt i thoshin shqipetarit : mos é désh shqiperine, mos é désh ghuhen tendé, sé eshte per te mire tendé te mos é duash. tani shqipetari i hapi syte. kerkon shkolha shqipé. kerkon libra shqipé. kerkon gazéta shqipé. shqipetari kerkon drite. lé t' a kerkojé pa pushim, é me ne funt do t' i épét.

49.

létrat jane dy mendyrash : létrat é vogela édhé létrat kryétaré. létrat é vogela i mesuam cikat jane é si perdorén. létrat é kryés perdorén ne kryé te fjales, é ne kryé te émeravé ñérezsh, vésésh, lumeñh, détesh, é ne te tjéra vendé qi mesohén duké lighiruar libra é duké vene ré.

50.

a	*A*
b	*B*
c	*C*
ç	*Ç*
d	*D*
e	*E*
ë	*Ë*
f	*F*
g	*G*
gj	*Gj*
h	*H*
i	*I*
j	*J*
k	*K*
l	*L*

BKSH

49.

létrat jane dy mendyrash : létrat é vogela édhé létrat kryétaré. létrat é vogela i mesuam cikat jane é si perdorén. létrat é kryés perdorén ne kryé te fjales, é ne kryé te émeravé ñérezsh, vésésh, lumeñh, détesh, é ne te tjéra vendé qi mesohén duké lighiruar libra é duké vene ré.

50.

a	*A*
b	*B*
c	*C*
ç	*Ç*
d	*D*
e	*E*
ë	*Ë*
f	*F*
g	*G*
gj	*Gj*
h	*H*
i	*I*
j	*J*
k	*K*
l	*L*

BKSH

m	M
n	N
ñ	Ñ
o	O
p	P
q	Q
r	R
s	S
sh	Sh
t	T
th	Th
u	U
v	V
y	Y
z	Z
ż	Ż

BKSH

51.

AR BAR BABA BIR I RI BARI KA RAKI ARK BARK BOBO OBOR ROBI KORBI OKA DARA DARKA DORA KODRA MI MIK BABA I MIR BIR I MIR LA KALI PA I PARI PLAK FARA FALI FOLI PILAFI ANA NANA TORBA DITA NATA PORTA LOT

m	M
n	N
ñ	Ñ
o	O
p	P
q	Q
r	R
s	S
sh	Sh
t	T
th	Th
u	U
v	V
y	Y
z	Z
ż	Ż

BKSH

51.

AR BAR BABA BIR I RI BARI KA RAKI ARK BARK BOBO OBOR ROBI KORBI OKA DARA DARKA DORA KODRA MI MIK BABA I MIR BIR I MIR LA KALI PA I PARI PLAK FARA FALI FOLI PILAFI ANA NANA TORBA DITA NATA PORTA LOT

FATI SA LISI FISI KRISI TOPI VARI VRAVA VRASIM VRISNI PLAGA FLAGA PAGOVA URA GURI GRURI HA HU HANGRA KRAHU MBYTI ZANI ZBRAZI I ZI QAVA FAQIA NE SHKODER ANDER DÉRA FÉRA A É MORÉ LÉTREN CAPI BUCÉLA CA ČUPA ČIKA KAČKA DHA ÉRDHI DHEMBI GHAK TE GHITH PALHA KULHA MALHI ÑOHA ÑÉRI ÑI BURHA RHOTULH SHIU PSHATI PSHÉSHA THA U-THA BATHA THANA ŻABA NDRITO DŻÉP

FATI SA LISI FISI KRISI TOPI VARI VRAVA VRASIM VRISNI PLAGA FLAGA PAGOVA URA GURI GRURI HA HU HANGRA KRAHU MBYTI ZANI ZBRAZI I ZI QAVA FAQIA NE SHKODER ANDER DÉRA FÉRA A É MORÉ LÉTREN CAPI BUCÉLA CA ČUPA ČIKA KAČKA DHA ÉRDHI DHEMBI GHAK TE GHITH PALHA KULHA MALHI ÑOHA ÑÉRI ÑI BURHA RHOTULH SHIU PSHATI PSHÉSHA THA U-THA BATHA THANA ŻABA NDRITO DŻÉP

52.

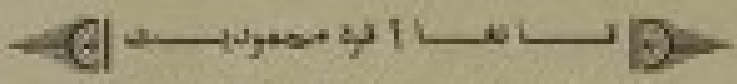

KANGA É KARA-MAHMUDIT.

قی اجاتو ا قاپیدانیت
Ky odžaku i kapidanit

قوخو وان ابان مراد
Kudo vén i ban murad,

مه هدایت ته رحمانیت
Mé hudajet te Rahmanit

ملکهت ا وین امداد
Mélékét i vin imdat.

محمود پاش ساکول مه فلت
Mahmut pash sukol mé flét,

ماشالله قی سی ارغانی
Mashalha ky si asgani

سه ته تابه دوول وات
Sé ne tabe duvél vét,

چی دها توپیت ا هوانیت
Č'i dha topit é havanit,

شکودرا ن نام اچو
Shkodra n' kanm u-čo :

امان پاش تو باشیم قوربان
Aman pash t' u-bashim kurban,

52.

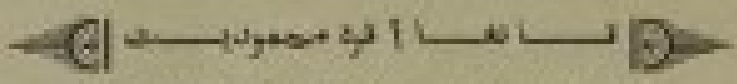

KANGA É KARA-MAHMUDIT.

قی اجاتو ا قاپیدانیت
Ky odžaku i kapidanit

قوخو وان ابان مراد
Kudo vén i ban murad,

مه هدایت ته رحمانیت
Mé hudajet te Rahmanit

ملکهت ا وین امداد
Mélékét i vin imdat.

محمود پاش ساکول مه فلت
Mahmut pash sukol mé flét,

ماشالله قی سی ارغانی
Mashalha ky si asgani

سه ته تابه دوول وات
Sé ne tabe duvél vét,

چی دها توپیت ا هوانیت
Č'i dha topit é havanit,

شکودرا ن نام اچو
Shkodra n' kanm u-čo :

امان پاش تو باشیم قوربان
Aman pash t' u-bashim kurban,

قدمی را در قامرت تو
Kémi rá nner kammet tu ;

ایڤا ثوت جام قرایل وڤت
Ilia thot jam krail vét,

ا قرکین آن نوك قام قریك
É kerken un nuk kam frik,

إلڤه پوپین ا قام گهت
Édhé Popin é kam ghét.

مه با لوفت مه نولتلیت
Mé bà luft mé Daulétlit,

پاها قرکوی ولایتت
Pasha kerkoj vilajétet

قوش ا بان وڤین فدا
Kush é ban vêden fida,

ن شکودر تون دی وڤت جان گهت
N' Shkodre ton dy vét jan ghét,

مه مار حریج نه شقاڤ
Mé mar haré ne Shqah.

حبر ووجتی نه شکودر
Habér vojti ne Shkodre,

تشان سه پرڤو داني الهين
Than sé préu Dani Ilin,

قدمی را در قامرت تو
Kémi rá nner kammet tu ;

ایڤا ثوت جام قرایل وڤت
Ilia thot jam krail vét,

ا قرکین آن نوك قام قریك
É kerken un nuk kam frik,

إلڤه پوپین ا قام گهت
Édhé Popin é kam ghét.

مه با لوفت مه نولتلیت
Mé bà luft mé Daulétlit,

پاها قرکوی ولایتت
Pasha kerkoj vilajétet

قوش ا بان وڤین فدا
Kush é ban vêden fida,

ن شکودر تون دی وڤت جان گهت
N' Shkodre ton dy vét jan ghét,

مه مار حریج نه شقاڤ
Mé mar haré ne Shqah.

حبر ووجتی نه شکودر
Habér vojti ne Shkodre,

تشان سه پرڤو داني الهين
Than sé préu Dani Ilin,

مه لودرا ا دولی پرپارا
Mé lodra i dolen perpara,

سی تا مدرله رومدلین
Si t' a mérté Rumelin.

یو بگلیر ا اغالر
Ju bégjér é agalhar,

یالله دالیشی سلامت
Jalhah dalshi sélamét,

یو ما پاچی فاکفی ا باردی
Ju m' a patshi faqén é bardh,

الهوت امانت
Alhahut amanét,

تاباق ا ترزی سا یمنی
Tabak é térzi sa jéni,

مه نماز مه عبادت
Mé némaz mé ibadét,

مه ا با دعا بورچ ا قدمی
Mé i ba dua borć é kémi,

سه ا شتوهت عمری دولت
Sé i shtohét ymri Daulét.

مه لودرا ا دولی پرپارا
Mé lodra i dolen perpara,

سی تا مدرله رومدلین
Si t' a mérté Rumelin.

یو بگلیر ا اغالر
Ju bégjér é agalhar,

یالله دالیشی سلامت
Jalhah dalshi sélamét,

یو ما پاچی فاکفی ا باردی
Ju m' a patshi faqén é bardh,

الهوت امانت
Alhahut amanét,

تاباق ا ترزی سا یمنی
Tabak é térzi sa jéni,

مه نماز مه عبادت
Mé némaz mé ibadét,

مه ا با دعا بورچ ا قدمی
Mé i ba dua borć é kémi,

سه ا شتوهت عمری دولت
Sé i shtohét ymri Daulét.

53.

ATDHÉU
(atdhéu)

a ¶

Atdhéu eshte vendi ku na u-lintne babaj é nena, vendi ku kémi ghithe tanet édhé varhét é te parevé. Atdhéu eshte vendi ku flitét ghuha qe flasim, ghuha qe duam, ghuha qe mesuam kur ishim foshfla. Atdhéu eshte vendi ku kémi shkuar te paren é jétes, mé prinderit, mé shoket é djalerisc, mé kodrat é mé zakonét é moteshma. Sa do i ftohet te jéte fiériu, kur ri shume mot lark atdhéut, i shtrengohét zemera mé te kujtuar ata pyjt' é hieshm, ato malét é ashpera, ato fushet é lulezuara, ato mburimét é akullta, ne mjédis te te cilavé shkoj ditet me te lumtura te jétes, do mé thene ditet é djalerisc. Malhi i atdhéut é ze te mjérin qi ndodhét ne dhé te huaj, sé dashuria é atdhéut ka rheña te shendosha ne zemerat. Pra, si te mos é duam atdhéne tone, Shqiperine ?

53.

ATDHÉU
(atdhéu)

a ¶

Atdhéu eshte vendi ku na u-lintne babaj é nena, vendi ku kémi ghithe tanet édhé varhét é te parevé. Atdhéu eshte vendi ku flitét ghuha qe flasim, ghuha qe duam, ghuha qe mesuam kur ishim foshfla. Atdhéu eshte vendi ku kémi shkuar te paren é jétes, mé prinderit, mé shoket é djalerisc, mé kodrat é mé zakonét é moteshma. Sa do i ftohet te jéte fiériu, kur ri shume mot lark atdhéut, i shtrengohét zemera mé te kujtuar ata pyjt' é hieshm, ato malét é ashpera, ato fushet é lulezuara, ato mburimét é akullta, ne mjédis te te cilavé shkoj ditet me te lumtura te jétes, do mé thene ditet é djalerisc. Malhi i atdhéut é ze te mjérin qi ndodhét ne dhé te huaj, sé dashuria é atdhéut ka rheña te shendosha ne zemerat. Pra, si te mos é duam atdhéne tone, Shqiperine ?

54.

PUSHIM PUNE
(pushim puné)

b ⌣

Bota s' flénc é s' pertojne si né Shqipetaret. Shqiperia é shkréte ka qene, eshte, édhé po behét dite per dite me tëper é vobëke ; é as kerkon te dale nga kio pabukesi ku ndodhét ; s' dine po thua sé ë' eshte trégeria, édhé bégatit' é tokes tyré, thinghilhin, hékurin é te tjéra, Shqipetaret i lene té ghiri i tokes. Ne visét é qytéteruara per kundre fiérezia punojne mé bov te math, marin é japin mé visét é huaja édhé bégatojne vendin é tyré. Ne visét é huaja ka fabrika ku punojne ghér dhjéte mij punetore. Keta punetore s' jane ghitheñe te pagaar mire ; shpésh i kerkojne te zotit t' u shtoje pagen. Kur s' do i zoti i fabrikes te i a u shtoje pagen, punetoret é pusbojne punen. Kesaj i thone *pushim puné*. Fabrika mbétét é sbrazur, é, ne fitonté ñe mij lira diten i zoti, ze é po humbét fie mij lira per dite, ghér sa te hapét perseri fabrika. Ku te ghéje mijera a qindera punetore te tjére? Andaj me te shumen é héres i zoti bindét, i a u shton rogen pune-pushimtarevé édhé pushimi i punes mér funt.

54.

PUSHIM PUNE
(pushim puné)

b ⌣

Bota s' flénc é s' pertojne si né Shqipetaret. Shqiperia é shkréte ka qene, eshte, édhé po behét dite per dite me tëper é vobëke ; é as kerkon te dale nga kio pabukesi ku ndodhét ; s' dine po thua sé ë' eshte trégeria, édhé bégatit' é tokes tyré, thinghilhin, hékurin é te tjéra, Shqipetaret i lene té ghiri i tokes. Ne visét é qytéteruara per kundre fiérezia punojne mé bov te math, marin é japin mé visét é huaja édhé bégatojne vendin é tyré. Ne visét é huaja ka fabrika ku punojne ghér dhjéte mij punetore. Keta punetore s' jane ghitheñe te pagaar mire ; shpésh i kerkojne te zotit t' u shtoje pagen. Kur s' do i zoti i fabrikes te i a u shtoje pagen, punetoret é pusbojne punen. Kesaj i thone *pushim puné*. Fabrika mbétét é sbrazur, é, ne fitonté ñe mij lira diten i zoti, ze é po humbét fie mij lira per dite, ghér sa te hapét perseri fabrika. Ku te ghéje mijera a qindera punetore te tjére? Andaj me te shumen é héres i zoti bindét, i a u shton rogen pune-pushimtarevé édhé pushimi i punes mér funt.

55.

QYTETERIA
(qytéteria)

F

Forca édhé mendia kane ndasé ghithnsotne mbréterin' é dhéut. Forca te shtrengon te besh te ghitha sa u pelqéjne atyrévé qi jane te forte ; mendia te jép te kuptosh ku esht é mira édhé psé duhét t' a besh. Forca esht é vérber, forca s' te pyét ; mendia eshte me é bute édhé kerkon te dréqten. Ne ca visé pra mbréteron forca, ne ca visé mbréteron mendia édhé é dréqta. Visévé ku mbréteron vétem forca u thone visé *te égera* ; visévé ku mbréteron é dréqta édhé ku forca eshte vétem per te mpruar te dréqten, u thone visé *te qytéterara*. Qytéteria eshte te mérón vésh ñérezia but' é urte, te mos zihén é te mos vritén, t' i sghidhin mé ghuq ghithe ngatrésat é tyré. Qytéteria esht édhé te kéte kombi ñe guvérne te dréqte, te bute é te ndérshem, é jo te kéte per sundimtare ñéres te pa-ditur, vjédharake é te éger, qi te rhjépin é te vrasin a te zene pa ndoñe faj édhé te pelcasin ne burk é te leshojne atjé te kalbésh é as te ghukojne as te pyésin as t' a vene véshin kur thua sé jé i pa-fajshem.

55.

QYTETERIA
(qytéteria)

F

Forca édhé mendia kane ndasé ghithnsotne mbréterin' é dhéut. Forca te shtrengon te besh te ghitha sa u pelqéjne atyrévé qi jane te forte ; mendia te jép te kuptosh ku esht é mira édhé psé duhét t' a besh. Forca esht é vérber, forca s' te pyét ; mendia eshte me é bute édhé kerkon te dréqten. Ne ca visé pra mbréteron forca, ne ca visé mbréteron mendia édhé é dréqta. Visévé ku mbréteron vétem forca u thone visé *te égera* ; visévé ku mbréteron é dréqta édhé ku forca eshte vétem per te mpruar te dréqten, u thone visé *te qytéterara*. Qytéteria eshte te mérón vésh ñérezia but' é urte, te mos zihén é te mos vritén, t' i sghidhin mé ghuq ghithe ngatrésat é tyré. Qytéteria esht édhé te kéte kombi ñe guvérne te dréqte, te bute é te ndérshem, é jo te kéte per sundimtare ñéres te pa-ditur, vjédharake é te éger, qi te rhjépin é te vrasin a te zene pa ndoñe faj édhé te pelcasin ne burk é te leshojne atjé te kalbésh é as te ghukojne as te pyésin as t' a vene véshin kur thua sé jé i pa-fajshem.

56.

KUVENDI
(kuvendi)

n e

Ne ghithe vendét é qytéteruara te dhéut, kombi i bén véte kanunét. Populhi sghéth ñérezit qi i pelqéjne édhé i dergon ne kryéqytét. Keta nbléchén ne *Kuvend* po thua dite per dite ; édhé bejne kanunét qi duhén, ne émer te kombit. Te sghédhurit é kombit shohin édhé punet é guvérnes. Kur ndodh sé ñérezit é guvérnes bejne ndoñe te pa udhe, te pa drejte a ndoñe pune qi s' eshte per te mire te kombit, ate héré te sghédhurit é kombit i rhezojne poshte ministoret édhé vene te tjére ne vent te tyré. Ç' do tré a kater vjét (si é jép kanuni i ç' do vendit) kombi é ndreon Kuvendin duké sghédhur perseri ne ç' do qytét ñérezit qi i dukén me te névojshem é i pelqéjne mé téper.

56.

KUVENDI
(kuvendi)

n e

Ne ghithe vendét é qytéteruara te dhéut, kombi i bén véte kanunét. Populhi sghéth ñérezit qi i pelqéjne édhé i dergon ne kryéqytét. Keta nbléchén ne *Kuvend* po thua dite per dite ; édhé bejne kanunét qi duhén, ne émer te kombit. Te sghédhurit é kombit shohin édhé punet é guvérnes. Kur ndodh sé ñérezit é guvérnes bejne ndoñe te pa udhe, te pa drejte a ndoñe pune qi s' eshte per te mire te kombit, ate héré te sghédhurit é kombit i rhezojne poshte ministoret édhé vene te tjére ne vent te tyré. Ç' do tré a kater vjét (si é jép kanuni i ç' do vendit) kombi é ndreon Kuvendin duké sghédhur perseri ne ç' do qytét ñérezit qi i dukén me te névojshem é i pelqéjne mé téper.

57.

TRÉGERIA
(trégeria)

Trégeria eshte sot per sot forca é pare é popujvé te qytéteruar. Qemoti, kur s' kish as udhe te hékurta as pamporé te détit, bota sa-do-nos qendrojin ne visét é tyré, é kenaqéshin mé pémet qe jépté dhéu i vét. Ahéré popujt ishin ne t' érbet é s' dijin fieri sé é' benté tjateri. Po nga dalé nga dalé, nata é padijes u-hoq ; popujt mesuan te piqén, te fiihén, te lidhén. U-éane udhe, u-be pun' é lehte é vajtura ketéj atjé, andéj ketjé. Lehtesia é udhetimit vaté duké u-shtuar. Ne Inglis ndzori fie qérbé qi écenté mé fuqi te tymit mbi vija te hékurta ; é fie Frenk ghéti menyren per te tundur anijat mé tym. Ashtu u-bene udhet é hékurta édhé pamporét, — aqe te shpéjtma si u-habit ghithe bota ne kohet é para. Kur pane popujt sé sa léht vihéj nga fie vent ne fie tjater, ahéré, trégeria, qi ish aq' é vogel kudo me pare, nori fie force te éuditeshm. Zune popujt é po kembéjne pémet é dhéut é te berat é mjéshterivé tyré. Kudo fie pune é papushuar, fie é perpjékur nat' é dite per te shtuar fuqin' é bégatin' é vendit. Vétem Shqiperia é shkréte, s' ka po thus

57.

TRÉGERIA
(trégeria)

Trégeria eshte sot per sot forca é pare é popujvé te qytéteruar. Qemoti, kur s' kish as udhe te hékurta as pamporé te détit, bota sa-do-nos qendrojin ne visét é tyré, é kenaqéshin mé pémet qe jépté dhéu i vét. Ahéré popujt ishin ne t' érbet é s' dijin fieri sé é' benté tjateri. Po nga dalé nga dalé, nata é padijes u-hoq ; popujt mesuan te piqén, te fiihén, te lidhén. U-éane udhe, u-be pun' é lehte é vajtura ketéj atjé, andéj ketjé. Lehtesia é udhetimit vaté duké u-shtuar. Ne Inglis ndzori fie qérbé qi écenté mé fuqi te tymit mbi vija te hékurta ; é fie Frenk ghéti menyren per te tundur anijat mé tym. Ashtu u-bene udhet é hékurta édhé pamporét, — aqe te shpéjtma si u-habit ghithe bota ne kohet é para. Kur pane popujt sé sa léht vihéj nga fie vent ne fie tjater, ahéré, trégeria, qi ish aq' é vogel kudo me pare, nori fie force te éuditeshm. Zune popujt é po kembéjne pémet é dhéut é te berat é mjéshterivé tyré. Kudo fie pune é papushuar, fie é perpjékur nat' é dite per te shtuar fuqin' é bégatin' é vendit. Vétem Shqiperia é shkréte, s' ka po thus

te marhédhena. Bégatit é saja rine ne toke te shkréte, sé a s' dine te punojme, a pertojme te punojme, a na mungojne ē' dubén per te punuar. É psé? sé s' perpiqémi te hapim édhé né pake syte. Sikur te kishin fie pike ment Shqipetaret, do te kujtojin sé kur s' ka udhe fie vent s' ka as trégeri, kur eshte pa trégeri esht i vobék é i mjére, kur esht i mjér é i vobék é humbét me lêht lirine é é leshon me lêht tjateria te i a shkéle te dréqtat.

—•••—

§8.

DÉTI
(déti)

Dét i thon ujnavé t' tana qi é rhéthojn token. Dédi asht i thélh, i félm a i krypt, i kallsher (mavi), é ghithmotn vété é vjén é s' rhi kurhe ne paghe. Kur fryn téper éra, ujrat trazohén, bajne hov fféma mi tjatren, ndzjérin shkumme, é kthéhén vala te mdhaja porsi malét.

Ne shume visé déti, nene fuqi te djélhit, largobét é é lan te zbrazet zallsin é mbastajna krhéhét prape: Kesaj i thon *kullsim é perkullsim*, kulhim kur ku-

te marhédhena. Bégatit é saja rine ne toke te shkréte, sé a s' dine te punojme, a pertojme te punojme, a na mungojne ē' dubén per te punuar. É psé? sé s' perpiqémi te hapim édhé né pake syte. Sikur te kishin fie pike ment Shqipetaret, do te kujtojin sé kur s' ka udhe fie vent s' ka as trégeri, kur eshte pa trégeri esht i vobék é i mjére, kur esht i mjér é i vobék é humbét me lêht lirine é é leshon me lêht tjateria te i a shkéle te dréqtat.

—•••—

§8.

DÉTI
(déti)

Dét i thon ujnavé t' tana qi é rhéthojn token. Dédi asht i thélh, i félm a i krypt, i kallsher (mavi), é ghithmotn vété é vjén é s' rhi kurhe ne paghe. Kur fryn téper éra, ujrat trazohén, bajne hov fféma mi tjatren, ndzjérin shkumme, é kthéhén vala te mdhaja porsi malét.

Ne shume visé déti, nene fuqi te djélhit, largobét é é lan te zbrazet zallsin é mbastajna krhéhét prape: Kesaj i thon *kullsim é perkullsim*, kulhim kur ku-

lhon é iken ujet, perkulhim kur kulhon é vjén prape kendéj. Ne Shqypní t' one déti rhi ghithmotne me vénd, é vétem dite per dite uñet é ñitét po thua ñi kut. — Shqypnia, kah ana é détit shikon ghith Europen; Austrien, Italjen, Grégun, i ka afer, é munnéshé mé pas te marhédhanuna te mdhaja. Por zalhi asht i shkrét. Vlona é ka limënin aq t' lig sa s' i qasén dot vaporét, Duresi asht pot si ñi pshat, Médua asht nix pak sé ni psha:, é Ulqinin mé Tivarin na i ka nar Mali i Zi. Mé kén ghytétét anes dérit na te mdhaja, na t' lidhuna trégonisht mé Europen, asht per te bésué sé Shqypnia s' kishté né kén aq é vohék é aq é njér sa asht tani.

59.

KOMBI
(kombi)

k ɔ

Komb i thone ñe tok ñéresvé qi kane ñe ghuhe, ñe ghak é ñe mendyre rhojtjé. Shqipetaret flasin ñe ghuhe, jane te ghithe nga ñe ghak é kane ato zakonat, andaj jane ñe komb. Kombi shqipetar eshte me i vjéteri i

lhon é iken ujet, perkulhim kur kulhon é vjén prape kendéj. Ne Shqypní t' one déti rhi ghithmotne me vénd, é vétem dite per dite uñet é ñitét po thua ñi kut. — Shqypnia, kah ana é détit shikon ghith Europen; Austrien, Italjen, Grégun, i ka afer, é munnéshé mé pas te marhédhanuna te mdhaja. Por zalhi asht i shkrét. Vlona é ka limënin aq t' lig sa s' i qasén dot vaporét, Duresi asht pot si ñi pshat, Médua asht nix pak sé ni psha:, é Ulqinin mé Tivarin na i ka nar Mali i Zi. Mé kén ghytétét anes dérit na te mdhaja, na t' lidhuna trégonisht mé Europen, asht per te bésué sé Shqypnia s' kishté né kén aq é vohék é aq é njér sa asht tani.

59.

KOMBI
(kombi)

k ɔ

Komb i thone ñe tok ñéresvé qi kane ñe ghuhe, ñe ghak é ñe mendyre rhojtjé. Shqipetaret flasin ñe ghuhe, jane te ghithe nga ñe ghak é kane ato zakonat, andaj jane ñe komb. Kombi shqipetar eshte me i vjéteri i

Évropes. N' a 3000 vjét para Krishtit, Shqipetaret érthne n' Évrope, é i mbuluan ghithe Balhkanet, po me t'per jugen, dy mé thene visét qi thohén sot per sot Gréqi, édhé Shqiperin' é sotmé. Me tatjé érthne Grekët, édhé Shqipetaret u-shtyne me siper, ne malét qi jane tani Shqiperia. Shqipetaret ishin ahéré popullhi me i qytéteruar, sí kishin é' do menyrash mjéshteri, qéne détetaret e pare, édhé jane te paret qi kane ngréhur shtepi te medha é te gurta. Po kohet shkuan; kombét é tjére vane perpara ne mesimé, ne dije, ne holhimé, édhé Shqipetaret mbétne si ishin. É ashlu, ata, qi ishin qemoti popullhi me i qytéteruar, jane sot popullhi me i mbétur mbrapa, aqe mbrapa sa bota i kujton faré te éger. S' ka shkolha, s' ka libra, s' ka trégeri, s' ka te mblédhura e kuvendé si kudo per te rhabur punet é kombét, po ne nate é ñe é érbet é ñe padije qi é bejne at dhétarin t' i qaje zemera.

60.

y y'

Yjte qi ndritin ne qiélh é dukén aqe te véghel, jane visé me te mbedha é me te ghera sé Dhéu.

Évropes. N' a 3000 vjét para Krishtit, Shqipetaret érthne n' Évrope, é i mbuluan ghithe Balhkanet, po me t'per jugen, dy mé thene visét qi thohén sot per sot Gréqi, édhé Shqiperin' é sotmé. Me tatjé érthne Grekët, édhé Shqipetaret u-shtyne me siper, ne malét qi jane tani Shqiperia. Shqipetaret ishin ahéré popullhi me i qytéteruar, sí kishin é' do menyrash mjéshteri, qéne détetaret e pare, édhé jane te paret qi kane ngréhur shtepi te medha é te gurta. Po kohet shkuan; kombét é tjére vane perpara ne mesimé, ne dije, ne holhimé, édhé Shqipetaret mbétne si ishin. É ashlu, ata, qi ishin qemoti popullhi me i qytéteruar, jane sot popullhi me i mbétur mbrapa, aqe mbrapa sa bota i kujton faré te éger. S' ka shkolha, s' ka libra, s' ka trégeri, s' ka te mblédhura e kuvendé si kudo per te rhabur punet é kombét, po ne nate é ñe é érbet é ñe padije qi é bejne at dhétarin t' i qaje zemera.

60.

y y'

Yjte qi ndritin ne qiélh é dukén aqe te véghel, jane visé me te mbedha é me te ghera sé Dhéu.

61.

PAGHA
(pagha)

P v

Pagha asht koha ku s' ban luft vénda. Pagha asht é névojshem per ti vénd qi do mé vajt perpara ne trégni, ne bégati, ne dije é ne holhim. Shqypnia é shkrét asht ghithmotin ne ngatrésa é ne ghaqé, é po thué kurbe ne paghe. E per sé? sé nuk i ghikohét sicilido mé te dréqt puna, é ashtu sicilido do mé é mar vét te dréqten tui ba pushk, tui bjék koburé é tai qit tagan. Mé pas ghikimé te dréqta, é kanuné te dréqta, Shqypiaret kishin mé rhojt urt é mir é ne paghe te thélh é kambi i jon kishté mé vajt perpara, é s' kishté mé kén aq i ranun ne balte é aq i shkélun sic asht sot per sot.

62.

SHQIPERIA
(shqiperia)

V s

Vendi jone Shqiperia ndodhét n' Europe te lindjés, té sinisia é Balhkanit. Esht é rhéthuar ne Véri nga Serbia é Hercéku, ne Véri-Lindjé nga Bulhgaria, ne Véri-Pérendim

61.

PAGHA
(pagha)

P v

Pagha asht koha ku s' ban luft vénda. Pagha asht é névojshem per ti vénd qi do mé vajt perpara ne trégni, ne bégati, ne dije é ne holhim. Shqypnia é shkrét asht ghithmotin ne ngatrésa é ne ghaqé, é po thué kurbe ne paghe. E per sé? sé nuk i ghikohét sicilido mé te dréqt puna, é ashtu sicilido do mé é mar vét te dréqten tui ba pushk, tui bjék koburé é tai qit tagan. Mé pas ghikimé te dréqta, é kanuné te dréqta, Shqypiaret kishin mé rhojt urt é mir é ne paghe te thélh é kambi i jon kishté mé vajt perpara, é s' kishté mé kén aq i ranun ne balte é aq i shkélun sic asht sot per sot.

62.

SHQIPERIA
(shqiperia)

V s

Vendi jone Shqiperia ndodhét n' Europe te lindjés, té sinisia é Balhkanit. Esht é rhéthuar ne Véri nga Serbia é Hercéku, ne Véri-Lindjé nga Bulhgaria, ne Véri-Pérendim

nga Mali-i-Zi, ne Juge nga Gréqia, ne Lindjé nga Vilajéti i Édrinése é ne Pérendim nga déti Adriatik. Shqiperia eshte ñe vent mulésh me téper sé fushash. Ushqén dheñ, dhi, mé te téper ; mlzjér djathe te mira, lekura, pétka te qépura mé ar, érghendesira édhé arme te punuara bukur. S' dihét mire sé sa ñérez ka. Vétem ñe ghe é dime mire né Shqipetaret, qe sa véta rhojne té né é thonerbésuht a kujtojne mé te vertét sé jane Gréker, Bulhgare, Serbe, Rumene, Osmanlhiñ a ndryshé jane kréjt Shqipetare te kthyér é te prishur. Vendi jone esht aq i forte ne kombesi, sa te hutj s' kan kurbe mundur te marin dhé é te behén vendes té né. Perandaj s' eshte pune per te bésuar qe ner né é bashke mé né te kéte ñérez kombésh tjérc

63.

GAZÉTAT
(gazétat)

Gazétat qi dalin mi ghith faqé te dhéut jan ma téper sé ñi mij hér ñi mij (1 000 000). Kudo, por ma téper n' Europe é n' Amérike, gazétat kan fuqi te madhé mi punet é

nga Mali-i-Zi, ne Juge nga Gréqia, ne Lindjé nga Vilajéti i Édrinése é ne Pérendim nga déti Adriatik. Shqiperia eshte ñe vent mulésh me téper sé fushash. Ushqén dheñ, dhi, mé te téper ; mlzjér djathe te mira, lekura, pétka te qépura mé ar, érghendesira édhé arme te punuara bukur. S' dihét mire sé sa ñérez ka. Vétem ñe ghe é dime mire né Shqipetaret, qe sa véta rhojne té né é thonerbésuht a kujtojne mé te vertét sé jane Gréker, Bulhgare, Serbe, Rumene, Osmanlhiñ a ndryshé jane kréjt Shqipetare te kthyér é te prishur. Vendi jone esht aq i forte ne kombesi, sa te hutj s' kan kurbe mundur te marin dhé é te behén vendes té né. Perandaj s' eshte pune per te bésuar qe ner né é bashke mé né te kéte ñérez kombésh tjérc

63.

GAZÉTAT
(gazétat)

Gazétat qi dalin mi ghith faqé te dhéut jan ma téper sé ñi mij hér ñi mij (1 000 000). Kudo, por ma téper n' Europe é n' Amérike, gazétat kan fuqi te madhé mi punet é

shtétit (daulétit). Ñi guvérne s' han dot ñi gha kur shumica é gazétavé i kundershtohén. Mé ket mendyr, bota s' kan aq te padréqta é mjéresi si ték né, mé kén qi munnén mé u-qa mé an te gazétavé. Pervéé ketij sherbimit, gazétat mbarojn édhé ñi tjater névoj. Trégetart qi kan séndé te mira mé shit, i bajn te ñoftuna mé ane te gazétavé é ashtu shésin ma shume. Na ne Shqypni s' kéna as ñi gazét. Dy a tré filhuen mé dal, por jashte Shqypniét, édhé fort vishtir é kan mé hy mbrénda ne Shqypni, sé ma te shumet é Shqyptarvé a s' din mé kendué a s' marin vésht sa pun é rand asht ñi gazét, a kan frig mé é mar, ata qi jan aq trima ne te tjéra séndé. Mbastaj, ma i madhi ndalim asht kah ana é sundimit, i cili s' na lan mé i perndá lirisht gazétat shqypé, sé s' dinn édhé na si popujt é tjér mé i u-lut guvérnes mé na dhan do dlrimé te vogela-

---

64.

C a.

Ca dijétaré thone sé ne yjte ka édhé ñérez. Po kio s' esht é provuar, é dukét ne téper sé yjte jane visé pa ujera é ku s' ka ujera s' rhjone dot ñérez.

shtétit (daulétit). Ñi guvérne s' han dot ñi gha kur shumica é gazétavé i kundershtohén. Mé ket mendyr, bota s' kan aq te padréqta é mjéresi si ték né, mé kén qi munnén mé u-qa mé an te gazétavé. Pervéé ketij sherbimit, gazétat mbarojn édhé ñi tjater névoj. Trégetart qi kan séndé te mira mé shit, i bajn te ñoftuna mé ane te gazétavé é ashtu shésin ma shume. Na ne Shqypni s' kéna as ñi gazét. Dy a tré filhuen mé dal, por jashte Shqypniét, édhé fort vishtir é kan mé hy mbrénda ne Shqypni, sé ma te shumet é Shqyptarvé a s' din mé kendué a s' marin vésht sa pun é rand asht ñi gazét, a kan frig mé é mar, ata qi jan aq trima ne te tjéra séndé. Mbastaj, ma i madhi ndalim asht kah ana é sundimit, i cili s' na lan mé i perndá lirisht gazétat shqypé, sé s' dinn édhé na si popujt é tjér mé i u-lut guvérnes mé na dhan do dlrimé te vogela-

---

64.

C a.

Ca dijétaré thone sé ne yjte ka édhé ñérez. Po kio s' esht é provuar, é dukét ne téper sé yjte jane visé pa ujera é ku s' ka ujera s' rhjone dot ñérez.

65.

LIRIA
(liria)

l. j

Liria asht fuqia qi kan dhsa mé ba do séndé. Per trégim, Gréket a Orumr, Armênet, Serbet, Bulhgaret, Arabet édhé Evghitet ne Turqi kan liri mé pas shkodhu édhé gazéta ne ghuhe te vétu,, sé kan kën miaft te zote per mé e nuar at liri. Na Shqyptaret s' jémi te zote mé é pas at lizi é s' é kémi.

66.

SHKAKÉ

s. ç

Shkaku i avulhes eshte zjari a djéthi ; shkaku i rhévé esht avulha ; shkaku i shiut jane rhéte ; shkaku i prums eshte shiu ; shkaku i lumenvé jane proñte ; shkaku i détit jane lunsñte. Do mé thene, (ne te pelqén s' a kupcosh ashtu punen) dëti u-be nga i zjari...

65.

LIRIA
(liria)

l. j

Liria asht fuqia qi kan dhsa mé ba do séndé. Per trégim, Gréket a Orumr, Armênet, Serbet, Bulhgaret, Arabet édhé Evghitet ne Turqi kan liri mé pas shkodhu édhé gazéta ne ghuhe te vétu,, sé kan kën miaft te zote per mé e nuar at liri. Na Shqyptaret s' jémi te zote mé é pas at lizi é s' é kémi.

66.

SHKAKÉ

s. ç

Shkaku i avulhes eshte zjari a djéthi ; shkaku i rhévé esht avulha ; shkaku i shiut jane rhéte ; shkaku i prums eshte shiu ; shkaku i lumenvé jane proñte ; shkaku i détit jane lunsñte. Do mé thene, (ne te pelqén s' a kupcosh ashtu punen) dëti u-be nga i zjari...

67.

MÉCO BÉGH QAFEZÉZI
(méčo bégh qafezézi)

Mihnát bëu, i bëri i Kanúl bé Qafenóit, mori armet me 1862 é lëfoj kundra Malo-Zi. I ri fort, po thua djalc, é mua i math mé ghith vjetet ; vogúa, toj aqe te math time, sa i dha hiç Dérvish pashes i ziñ e hëmeç. Kio eshtë ñe aga me te mirat krège qi u-ngrëhnr perni Méčo bégbne.

o !

Oh médét oji, oji !
Séč u-bé nde Mal te Zi !
Dérvish pashes van é i thane :
– Na vjén Méčo béu i mare.
j ɔ – Mos m' a thoñi kete fjale !
Javo Méčo béu i mare
Dréjt pashait i jép sélamne.
Pashai krhéu kryét me ñ' ane.
– Pasha te te thém ñe fjale :
Ndrofsha dënin é imanne,
m r Ne Qafezéz s' vété i ghalhe,
Maln é Zi s' é le pa mare,
Nuk é turperoñ babane.
O shoke, ne kini bése,
Kush ka fisdur do te vdése,
Shqypetare né na thone
Bejme sič kémi zakone.

67.

MÉCO BÉGH QAFEZÉZI
(méčo bégh qafezézi)

Mihnát bëu, i bëri i Kanúl bé Qafenóit, mori armet me 1862 é lëfoj kundra Malo-Zi. I ri fort, po thua djalc, é mua i math mé ghith vjetet ; vogúa, toj aqe te math time, sa i dha hiç Dérvish pashes i ziñ e hëmeç. Kio eshtë ñe aga me te mirat krège qi u-ngrëhnr perni Méčo bégbne.

o !

Oh médét oji, oji !
Séč u-bé nde Mal te Zi !
Dérvish pashes van é i thane :
– Na vjén Méčo béu i mare.
j ɔ – Mos m' a thoñi kete fjale !
Javo Méčo béu i mare
Dréjt pashait i jép sélamne.
Pashai krhéu kryét me ñ' ane.
– Pasha te te thém ñe fjale :
Ndrofsha dënin é imanne,
m r Ne Qafezéz s' vété i ghalhe,
Maln é Zi s' é le pa mare,
Nuk é turperoñ babane.
O shoke, ne kini bése,
Kush ka fisdur do te vdése,
Shqypetare né na thone
Bejme sič kémi zakone.

Te eñténe ghér mbe árëke
Méço béu po ndan fishéke.
Te premtén mbe dréke hére,
Dilni shihni Méço béne,
h Ka mare malin perpjéte,
Hidhéte posi shqhéte ;
Nuk é le fustan i shkréte,
Ndzori kordhen é préu véte,
é, Mbét mé kalça é mé bréke
É mori Réken é shkréte,
Dérvish pashes van é i thane :
Méço béu é zu kalane,
Pashai pa ne te perpjéte :
Shpéjt dergoni shishanéte.
Pashai beri donomane,
Per vétén é tij do namne.
Ne Stamboll shkruan syréne,
Sulhtani dergoj rytbéne.
Dérvish pash, oré i mire,
Dil te shohsh Méço bé trimne.
Dérvish pasha i ra borise :
Bini taborn' é Obrise !
Pashai beri ziafétne,
z ; Dergoj thirhi Méço béne.
Ziaféti i Osmanlhise
Eshte hélm i Shqyperise.

Te eñténe ghér mbe árëke
Méço béu po ndan fishéke.
Te premtén mbe dréke hére,
Dilni shihni Méço béne,
h Ka mare malin perpjéte,
Hidhéte posi shqhéte ;
Nuk é le fustan i shkréte,
Ndzori kordhen é préu véte,
é, Mbét mé kalça é mé bréke
É mori Réken é shkréte,
Dérvish pashes van é i thane :
Méço béu é zu kalane,
Pashai pa ne te perpjéte :
Shpéjt dergoni shishanéte.
Pashai beri donomane,
Per vétén é tij do namne.
Ne Stamboll shkruan syréne,
Sulhtani dergoj rytbéne.
Dérvish pash, oré i mire,
Dil te shohsh Méço bé trimne.
Dérvish pasha i ra borise :
Bini taborn' é Obrise !
Pashai beri ziafétne,
z ; Dergoj thirhi Méço béne.
Ziaféti i Osmanlhise
Eshte hélm i Shqyperise.

Kur kensinj kendéz' i pare
Méčo béjne na é vrane ;
Kur kensinj kendéz' i dyte,
Méčo béu mbylhi syte ;
Kur kensinj kendéz' i tréte,
Méčua u-droth si purtéke.
S' emese van é i thane :
Méčo béjne séč t' a vrane,
— Nde u-vra nga trimeria,
Namu' é mori Shqyperia !
Thane Méčua u-vra véte,
U-ghukofshia u' ate jéte !

KANGA É MÉČO-BÉUT

(kanga é méčo-béut)

Kanga ma syper asht tokzaisht. Ja ólbé ái gegnisht, prip pemé Méčo bégh Qafoúin :

Rafi téli per Stambolh,
Hazizit habér i dhane,
Ngriti kryé Mal' i Zi,
čaj é mblodhi ulémane.

Kur kensinj kendéz' i pare
Méčo béjne na é vrane ;
Kur kensinj kendéz' i dyte,
Méčo béu mbylhi syte ;
Kur kensinj kendéz' i tréte,
Méčua u-droth si purtéke.
S' emese van é i thane :
Méčo béjne séč t' a vrane,
— Nde u-vra nga trimeria,
Namu' é mori Shqyperia !
Thane Méčua u-vra véte,
U-ghukofshia u' ate jéte !

KANGA É MÉČO-BÉUT

(kanga é méčo-béut)

Kanga ma syper asht tokzaisht. Ja ólbé ái gegnisht, prip pemé Méčo bégh Qafoúin :

Rafi téli per Stambolh,
Hazizit habér i dhane,
Ngriti kryé Mal' i Zi,
čaj é mblodhi ulémane.

Shpéjt te shkruani fërmane,
nísne kaqe pashalhare,
Te ghithe ñi f'jale thane :
s' ka hikaé pa Shqypetare.
Shqypetaret than ñi fjale :
Pa na shkroni ardzuhalhe,
Duem mé pa Hunqare,
duem zabiten tane.
Pa te mérni véshtr mbastajna
sé ç' bohés per Karadakne.
Te éjtén zane nizane,
ndyen per Dervish pashane.
Méton é kishin ñi djal
qi kish pésqind Shqyptare.
Pashai mbloidh kaq pashalhare,
as ñéri s' i a dha dzuvapne.
Méhmét béghu i tha ñi fjal :
Tash po é shéf kalane.
Ne dee é rhoku bajrakin
ne kala thirhi ézane.
Po ndighoni, o dini pa din,
ëdhé s' kéni vojt ne ghys,
Kur mérh Toska hidhenim,
gur é malé i permbys.
I u-lumt, oré Shqypetare,
trimenin é beni ispat,

Shpéjt te shkruani fërmane,
nísne kaqe pashalhare,
Te ghithe ñi f'jale thane :
s' ka hikaé pa Shqypetare.
Shqypetaret than ñi fjale :
Pa na shkroni ardzuhalhe,
Duem mé pa Hunqare,
duem zabiten tane.
Pa te mérni véshtr mbastajna
sé ç' bohés per Karadakne.
Te éjtén zane nizane,
ndyen per Dervish pashane.
Méton é kishin ñi djal
qi kish pésqind Shqyptare.
Pashai mbloidh kaq pashalhare,
as ñéri s' i a dha dzuvapne.
Méhmét béghu i tha ñi fjal :
Tash po é shéf kalane.
Ne dee é rhoku bajrakin
ne kala thirhi ézane.
Po ndighoni, o dini pa din,
ëdhé s' kéni vojt ne ghys,
Kur mérh Toska hidhenim,
gur é malé i permbys.
I u-lumt, oré Shqypetare,
trimenin é beni ispat,

Ghithe ordhise te pare,
jurush boni mé hakikat.
Po duem mé pa Hunqarin,
psé merziti Shqypenin ;
Turqit, ca fiérez mérvane,
na ftofin per nbrétenin.
Féjzo-Džafua barbak
dfi pa zorbé ne bark.
I foli béghu mé inat,
nam m' a vulen, é s' ta jap,
U-fiit ké saraji nalt,
i mbét mé koburbé « fap ».
Mahmut béghu paské fat
mbrénda u-ndodh fi kukat,
I a ngréfi koburén nalt,
zunc plumbat permi shtrat.
Féjzo-Džafo, bir aslhani !
ghakun t' a mori Méčani.

69

SHQYPNIA É COPTUMUN

(shqypnia é coptumun)

Po qitém kets ne drit dita kanga permi vieét é shtrina te Shqypnia. Por si fi fiéri qi, kur i présin fi cop m ishte, i babet plag é i dhimbét achtu Shqypnia, é coptumin me 1879, s' mundét mi harbua ke[1] marbé as vllazmit tan qi jan tash fi zit vjét role te dver t' anmikut.

Ghithe ordhise te pare,
jurush boni mé hakikat.
Po duem mé pa Hunqarin,
psé merziti Shqypenin ;
Turqit, ca fiérez mérvane,
na ftofin per nbrétenin.
Féjzo-Džafua barbak
dfi pa zorbé ne bark.
I foli béghu mé inat,
nam m' a vulen, é s' ta jap,
U-fiit ké saraji nalt,
i mbét mé koburbé « fap ».
Mahmut béghu paské fat
mbrénda u-ndodh fi kukat,
I a ngréfi koburén nalt,
zunc plumbat permi shtrat.
Féjzo-Džafo, bir aslhani !
ghakun t' a mori Méčani.

69

SHQYPNIA É COPTUMUN

(shqypnia é coptumun)

Po qitém kets ne drit dita kanga permi vieét é shtrina te Shqypnia. Por si fi fiéri qi, kur i présin fi cop m ishte, i babet plag é i dhimbét achtu Shqypnia, é coptumin me 1879, s' mundét mi harbua ke[1] marbé as vllazmit tan qi jan tash fi zit vjét role te dver t' anmikut.

E asht mir mé i a u kujtué ghithonin djélmenis, qi asht shprésa é ardhéas, kot mashé é ket bótbnire.

Lam t' mir, o ditt é para !
Sé kendojn gazétzt é Stambolhs :
Hot é Grudes ka dal fjala,
J a ka fal mbréti Nikolhs.
Hot é Gruda jan mbléth,
Rhin ne Shkodre mé qs bréng,
Pa ghak malét mos mé i beshu !
Jéna nis mé u-bu mé vét.
Hot é Gruda jan bétu
Per mé ñoft ñi t' par,
Hodo pashen kan shinu.
Nuk a pun pa mos arth,
Hodo pasha paské than :
Un jam ndodh ne ushtri
I huth format é miralhajis,
Per mé i dhan ndér Shqypnis.
Hadží pashen é kam éué,
Préj mbrétit mé kalhdzué,
Thujmni Shkodres é Malcis,
Ulqinin t' ni' a falin nué.
Malcija i dha liri,
Por thot Shkodra s' po ndighojm,
Te shtat Rigatat mé mbléth ushtri,
Ulqinin pa pushk s' é lshojm !

E asht mir mé i a u kujtué ghithonin djélmenis, qi asht shprésa é ardhéas, kot mashé é ket bótbnire.

Lam t' mir, o ditt é para !
Sé kendojn gazétzt é Stambolhs :
Hot é Grudes ka dal fjala,
J a ka fal mbréti Nikolhs.
Hot é Gruda jan mbléth,
Rhin ne Shkodre mé qs bréng,
Pa ghak malét mos mé i beshu !
Jéna nis mé u-bu mé vét.
Hot é Gruda jan bétu
Per mé ñoft ñi t' par,
Hodo pashen kan shinu.
Nuk a pun pa mos arth,
Hodo pasha paské than :
Un jam ndodh ne ushtri
I huth format é miralhajis,
Per mé i dhan ndér Shqypnis.
Hadží pashen é kam éué,
Préj mbrétit mé kalhdzué,
Thujmni Shkodres é Malcis,
Ulqinin t' ni' a falin nué.
Malcija i dha liri,
Por thot Shkodra s' po ndighojm,
Te shtat Rigatat mé mbléth ushtri,
Ulqinin pa pushk s' é lshojm !

Dérvish pasha na mrhini,
Na mbloth ghin per ñi hére,
Nuk a pun pa u-dhan Ulqini,
Kam Stambolhin rhéthumun,
E kam mbrétin ne zendan,
Do mé hy Shqahu n' Slamboll.
Pogorét tu' gatit,
Ushtri é Turkut tu' afrit,
Zori diriten j a u past dhan,
Tét te vra kan mbét Shkodran ;
U-nis Shqahu préj Potgoricé
Mé s' di sa taboré,
Krisi pushk é voghlis
Dulen jasht disa dragué,
U-nis prap préj Potgoricé
Sa mé shpéjt à u-prish ushtria,
E ka marun vésht Évropa,
Ushtar trim ndzjérka Shqyprïa !

Cé ôdhi ti kang e Tivari, por i hamun kot ish Tivari e lidhun mé Shqyprin :

Ago-Tivari ka thane :
Çojm é therhasim Ylqynlite,
Ato pérté-sermalite,
Qi bajne gaza per dite,

Dérvish pasha na mrhini,
Na mbloth ghin per ñi hére,
Nuk a pun pa u-dhan Ulqini,
Kam Stambolhin rhéthumun,
E kam mbrétin ne zendan,
Do mé hy Shqahu n' Slamboll.
Pogorét tu' gatit,
Ushtri é Turkut tu' afrit,
Zori diriten j a u past dhan,
Tét te vra kan mbét Shkodran ;
U-nis Shqahu préj Potgoricé
Mé s' di sa taboré,
Krisi pushk é voghlis
Dulen jasht disa dragué,
U-nis prap préj Potgoricé
Sa mé shpéjt à u-prish ushtria,
E ka marun vésht Évropa,
Ushtar trim ndzjérka Shqyprïa !

Cé ôdhi ti kang e Tivari, por i hamun kot ish Tivari e lidhun mé Shqyprin :

Ago-Tivari ka thane :
Çojm é therhasim Ylqynlite,
Ato pérté-sermalite,
Qi bajne gaza per dite,

Atynë s' u-trëmbën syte,
As dine ç' ka thote frike.
Po Rëdžëpin ç' ka ë bate ?
Lafton ne Rusi më shpate.

Ko ambi ti kreg shpinake perpi lotsa ç' Turqi më Venëtigan .

Ju te mjere Ukjinake,
Hadži-Aline ç' ë bate ?
Hadž' Alia u-ris më shkuë,
Ne kernalh dëtit më leftuë,
Bir as bij më mos nxënduë ;
Ne krah te djarbt ashte plaguë.
Ju u-kendofte trimënia,
Ndjëse past Hadži Alia !
Hadž' Alia më te birin,
Posi mbreti më vëzirin.
Hadž' Alija hynë dëtit,
Shpata jotë lulë dëllëtit.
Hadž' Alia më te birue,
Nen Harac vu Vënëtine.
Po dukën ca rhë te zëza,
Ato jan ghëmë francëza.
Ç' jan e keto rhë te kuqë ?
Jane do ghëmë lujdutë !

Atynë s' u-trëmbën syte,
As dine ç' ka thote frike.
Po Rëdžëpin ç' ka ë bate ?
Lafton ne Rusi më shpate.

Ko ambi ti kreg shpinake perpi lotsa ç' Turqi më Venëtigan .

Ju te mjere Ukjinake,
Hadži-Aline ç' ë bate ?
Hadž' Alia u-ris më shkuë,
Ne kernalh dëtit më leftuë,
Bir as bij më mos nxënduë ;
Ne krah te djarbt ashte plaguë.
Ju u-kendofte trimënia,
Ndjëse past Hadži Alia !
Hadž' Alia më te birin,
Posi mbreti më vëzirin.
Hadž' Alija hynë dëtit,
Shpata jotë lulë dëllëtit.
Hadž' Alia më te birue,
Nen Harac vu Vënëtine.
Po dukën ca rhë te zëza,
Ato jan ghëmë francëza.
Ç' jan e keto rhë te kuqë ?
Jane do ghëmë lujdutë !

70.

DETURAT É ATDHÉTARIT.

É pyétun. — Kush esht atdhétar ?

É perghéghun. — Atdhétar esht ay qi é do vendin ku u-lint i ati, i ghyshi édhé prinderit.

É py. — Ti a jé atdhétar ?

É per. — Po. Une jam atdhétar, sé é dua vendin é prindervé mij, Shqiperine.

É py. — Cilat jane deturat é atdhétarit ?

É per. — Deturat e atdhétarit jane t' i sherbéne nat' é dite atdhéut tij é kombit tij.

É py. — Si i sherbén atdhétari kombit tij ?

É per. — Atdhétari i sherbén kombit tij mé shkrim, mé perfjalim é mé pune.

É py. — C' eshte sherbimi i atdhéut mé shkrim ?

É per. — I sherbéjne atdhéut mé shkrim, ata qi qitin ne drite é perndajne libra é gazéta shqipé per te rhitur dashurin' é ghubes kombetaré é per te rhefyér te dréqtat é Shqipetarevé.

É py. — Kush i sherbén atdhéut mé perfjalim ?

É per. — I sherbéjne atdhéut mé perfjalim ghith ata qi u čilin syte Shqipetarevé duké folur é duké i u dhene te kuptojne te dréqtat é tyré.

70.

DETURAT É ATDHÉTARIT.

É pyétun. — Kush esht atdhétar ?

É perghéghun. — Atdhétar esht ay qi é do vendin ku u-lint i ati, i ghyshi édhé prinderit.

É py. — Ti a jé atdhétar ?

É per. — Po. Une jam atdhétar, sé é dua vendin é prindervé mij, Shqiperine.

É py. — Cilat jane deturat é atdhétarit ?

É per. — Deturat e atdhétarit jane t' i sherbéne nat' é dite atdhéut tij é kombit tij.

É py. — Si i sherbén atdhétari kombit tij ?

É per. — Atdhétari i sherbén kombit tij mé shkrim, mé perfjalim é mé pune.

É py. — C' eshte sherbimi i atdhéut mé shkrim ?

É per. — I sherbéjne atdhéut mé shkrim, ata qi qitin ne drite é perndajne libra é gazéta shqipé per te rhitur dashurin' é ghubes kombetaré é per te rhefyér te dréqtat é Shqipetarevé.

É py. — Kush i sherbén atdhéut mé perfjalim ?

É per. — I sherbéjne atdhéut mé perfjalim ghith ata qi u čilin syte Shqipetarevé duké folur é duké i u dhene te kuptojne te dréqtat é tyré.

É py. — Kush i sherbén atdhéut mé pune ?

É per. — I sherbéjne atdhéut mé pune ghith ata qi éilin shkolha shqipé, qi japin te holha per te ndihur punevé kombetaré, é ghith ata qi – si Skandérbégu é te tjére — vene ne rhezik jéten é véte é dérdhin ghakun é tyré per te mbajtur atdhéne te ghalhe é per te mpruar te dréqtat é kombit shqipetar.

É py. — Ner keto tri menyrash sherbimé, cili eshte me i madhi é me i miri ?

É per. — Me i miri é me i madhi sherbim i atdhéut eshte sherbimi mé pune, sé ay i defton é i mban mé force é mé shkelqim te dréqtat é kombit shqipetar.

É py. — Cilat jane te dréqtat é kombit shqipetar ?

É per. — Te dréqtat é kombit shqipetar jane : Te jéte édhé ay, si kombét é tjére, i lire te mesoje ghuhen é tija, i lire te kéte shkolla é gazéta, te dale nga nata é padijés, é te muntje pa kurfare ndalimi te punoje per te dale nga vobesia é nga mjérimi ku ndodhét.

E py. — Psé? s' esht i lire sot per sot Shqipetari te punoße ?

É py. — Kush i sherbén atdhéut mé pune ?

É per. — I sherbéjne atdhéut mé pune ghith ata qi éilin shkolha shqipé, qi japin te holha per te ndihur punevé kombetaré, é ghith ata qi – si Skandérbégu é te tjére — vene ne rhezik jéten é véte é dérdhin ghakun é tyré per te mbajtur atdhéne te ghalhe é per te mpruar te dréqtat é kombit shqipetar.

É py. — Ner keto tri menyrash sherbimé, cili eshte me i madhi é me i miri ?

É per. — Me i miri é me i madhi sherbim i atdhéut eshte sherbimi mé pune, sé ay i defton é i mban mé force é mé shkelqim te dréqtat é kombit shqipetar.

É py. — Cilat jane te dréqtat é kombit shqipetar ?

É per. — Te dréqtat é kombit shqipetar jane : Te jéte édhé ay, si kombét é tjére, i lire te mesoje ghuhen é tija, i lire te kéte shkolla é gazéta, te dale nga nata é padijés, é te muntje pa kurfare ndalimi te punoje per te dale nga vobesia é nga mjérimi ku ndodhét.

E py. — Psé? s' esht i lire sot per sot Shqipetari te punoße ?

É per. — Jo. Sot per sot Shqipetari s' esht i lire as te punofie as te fitofie buken é névojshemé. Sé po te punosh, sa fitové vjén é t' i rhembén zaptiéju, a kajmékami a valiu ; é ashtu, s' jé i lire te punosh, a ne punofsh punon per te tjéret.

É gy. — Kur do t' i gezoñe kombi Shqipetar te dréqtat é tija ?

É per. — Kur te kuptojne atdhétaret deturat é tyré.

É gy. — Psé s' i kuptojne atdhétaret deturat é tyré ?

É per. — Sé u kane bere naghi te huajt, é, ne vent qe te punojne per atdhén é tyré, vén' é vritén per te tjéret, ne Misir, ne Konje, ne Krimé, a ghétke.

É gy. — Kur do te shuhén naghite é kur do t' i gezojme te dréqtat tona ?

É per. — Kur ata te paket qi i kuptojne deturat é tyré te arhijne t' u japin Shqipetarevé te kuptojne te ghithe.

71.

T' A FLASIM SHQYPEN TE KULHUMUN.

Ghuha shqyp asht é bukur, ne nos per te huajt, per na Shqyptaret qi é kémi tonen. Por kio

É per. — Jo. Sot per sot Shqipetari s' esht i lire as te punofie as te fitofie buken é névojshemé. Sé po te punosh, sa fitové vjén é t' i rhembén zaptiéju, a kajmékami a valiu ; é ashtu, s' jé i lire te punosh, a ne punofsh punon per te tjéret.

É gy. — Kur do t' i gezoñe kombi Shqipetar te dréqtat é tija ?

É per. — Kur te kuptojne atdhétaret deturat é tyré.

É gy. — Psé s' i kuptojne atdhétaret deturat é tyré ?

É per. — Sé u kane bere naghi te huajt, é, ne vent qe te punojne per atdhén é tyré, vén' é vritén per te tjéret, ne Misir, ne Konje, ne Krimé, a ghétke.

É gy. — Kur do te shuhén naghite é kur do t' i gezojme te dréqtat tona ?

É per. — Kur ata te paket qi i kuptojne deturat é tyré te arhijne t' u japin Shqipetarevé te kuptojne te ghithe.

71.

T' A FLASIM SHQYPEN TE KULHUMUN.

Ghuha shqyp asht é bukur, ne nos per te huajt, per na Shqyptaret qi é kémi tonen. Por kio

bukuri é ky hiéshim i ghuhes shqypé pakesohét kur nuk é flasim si duhét. É pse nuk é flasim si duhét ? Se ne ghuhe shqyp kan hi shum fjale te hueja, si turqisht, si italisht, si shqéhnisht, si gerqisht, é na s' perpiqémi aspak mé i shporh keto fjale é mé fol shqyp, krejt shqyp, vétem shqyp.

Cé ketu po qitim ne drite fjalet turqishté ma te perdorunat ner né é te cilhat s' duhét, as ne fjale, é ma téper as ne shkrim, mé i perdor kurhe. Ato fjal jan :

Turqisht	*Shqip*
Eglendisém	Pergezhém
Orak	Shok
Bait	Fat
Bashtc	Kepuk
Hyzmét	Shetbim
Lhaf	Fjale
Séveda	Dashuni
Sokchaksém	Merrésém
Inat	Meni, Zémerim
Ghécelis	Bardé
Ghéol	Prape, perseri, fshtas.
Ashéi	Ghellsetar.
Tiréza	Qépenuér
Dushman, hasm	Armik
Dunja	Bote
Mjhalsét	Kuvénd
Alhabi	Pérrodia, Hyji
Tufcara	I-vobék
Béhar	Véri

bukuri é ky hiéshim i ghuhes shqypé pakesohét kur nuk é flasim si duhét. É pse nuk é flasim si duhét ? Se ne ghuhe shqyp kan hi shum fjale te hueja, si turqisht, si italisht, si shqéhnisht, si gerqisht, é na s' perpiqémi aspak mé i shporh keto fjale é mé fol shqyp, krejt shqyp, vétem shqyp.

Cé ketu po qitim ne drite fjalet turqishté ma te perdorunat ner né é te cilhat s' duhét, as ne fjale, é ma téper as ne shkrim, mé i perdor kurhe. Ato fjal jan :

Turqisht	*Shqip*
Eglendisém	Pergezhém
Orak	Shok
Bait	Fat
Bashtc	Kepuk
Hyzmét	Shetbim
Lhaf	Fjale
Séveda	Dashuni
Sokchaksém	Merrésém
Inat	Meni, Zémerim
Ghécelis	Bardé
Ghéol	Prape, perseri, fshtas.
Ashéi	Ghellsetar.
Tiréza	Qépenuér
Dushman, hasm	Armik
Dunja	Bote
Mjhalsét	Kuvénd
Alhabi	Pérrodia, Hyji
Tufcara	I-vobék
Béhar	Véri

Sokak	Rugë
Héqim	Mjik, shenues
Nishan	Shënje
Ghyzah	Mbrekat
Fuqir	Mënt
Pendhéré	Dritoré
Kuvaba, shcher	Ghytét
Jéchil	I gjelbën, i blértë
Jétim	I vorfën
Jetaih	Ka dalë
Dituri	Nëvoje, nëvoke
Hisë	Pjése
Hazer	Gati
Férk	Ndryshim
Sakt	Vertét, shegur
Usuli, adét	Zakon
Sibét	Shkajk
Zabit	Fiqi
Mutlhak	Do-é-mos, pa ndryshim
Sikiét	Shtrengice, trështim
Alhavénen !	Dhaut Përendia ! dashti Zoti !
Sabah	Mengjés
Aksham	Mbrame
Karpus	Shalqitë
Bérégnivérma !	Përendia te dhaste !
Inshallah !	Zoti é kafse !
Rahmét paste !	Ndjése paste !
Ghyé	Fshtir
Dava	Ghikim
Hajvan	Kafshe
Térbijé	Shtrim
É bani térbijé	É shtroj
Çarçk	Beke
Hala	Ëdhé, ëndé
Tadzar, réshpér	Trégetar, kumerkar, shtenar

Sokak	Rugë
Héqim	Mjik, shenues
Nishan	Shënje
Ghyzah	Mbrekat
Fuqir	Mënt
Pendhéré	Dritoré
Kuvaba, shcher	Ghytét
Jéchil	I gjelbën, i blértë
Jétim	I vorfën
Jetaih	Ka dalë
Dituri	Nëvoje, nëvoke
Hisë	Pjése
Hazer	Gati
Férk	Ndryshim
Sakt	Vertét, shegur
Usuli, adét	Zakon
Sibét	Shkajk
Zabit	Fiqi
Mutlhak	Do-é-mos, pa ndryshim
Sikiét	Shtrengice, trështim
Alhavénen !	Dhaut Përendia ! dashti Zoti !
Sabah	Mengjés
Aksham	Mbrame
Karpus	Shalqitë
Bérégnivérma !	Përendia te dhaste !
Inshallah !	Zoti é kafse !
Rahmét paste !	Ndjése paste !
Ghyé	Fshtir
Dava	Ghikim
Hajvan	Kafshe
Térbijé	Shtrim
É bani térbijé	É shtroj
Çarçk	Beke
Hala	Ëdhé, ëndé
Tadzar, réshpér	Trégetar, kumerkar, shtenar

Sarif	Kembintar
Bardak	Kupe
Çurqe, madam	Më kën qi
Shëmshir, šaleré	Shimpeshes, djélhmpeshes
Malh	Gha
Mulq	Take
Tavan	Plafe
Tavandéi	Plafetar
Shishé	Bucele
Hasta	Mshim
Sadi hasha	Mohoß
Dténé	Parlés
Dtéhném	Férh
Sokak	Rupe
Méjdan	Shésh
Ban vaki	Nivelh, gnelr, nghét
Vakt	Kohe
Sélam	Te fala
Dirék	Shtylbe
Surat	Fytyre
Madé, mémé	Çashtjé
Hava	Klima
Téhtil	Kthim
Qéfil	Dorrames
Éjvallah	Falém nderjés
Paré	Kambe kafsheh
Abesah	Baloh
Aférin	Te lumt !
Ahar	Kamza
Ahénk, dhumbus	Pergeim
Alh	i, é, te, kuq
Halhat	Végle
Hambar	Grunar
Hasér, hasérti	Cmir, cmiar
Asiban	Luan
Astar	Dyshmeré
Ashiqarí	Shéshit, fáqíra
Qar	Fitin
Saraj	Pelása

Sarif	Kembintar
Bardak	Kupe
Çurqe, madam	Më kën qi
Shëmshir, šaleré	Shimpeshes, djélhmpeshes
Malh	Gha
Mulq	Take
Tavan	Plafe
Tavandéi	Plafetar
Shishé	Bucele
Hasta	Mshim
Sadi hasha	Mohoß
Dténé	Parlés
Dtéhném	Férh
Sokak	Rupe
Méjdan	Shésh
Ban vaki	Nivelh, gnelr, nghét
Vakt	Kohe
Sélam	Te fala
Dirék	Shtylbe
Surat	Fytyre
Madé, mémé	Çashtjé
Hava	Klima
Téhtil	Kthim
Qéfil	Dorrames
Éjvallah	Falém nderjés
Paré	Kambe kafsheh
Abesah	Baloh
Aférin	Te lumt !
Ahar	Kamza
Ahénk, dhumbus	Pergeim
Alh	i, é, te, kuq
Halhat	Végle
Hambar	Grunar
Hasér, hasérti	Cmir, cmiar
Asiban	Luan
Astar	Dyshmeré
Ashiqarí	Shéshit, fáqíra
Qar	Fitin
Saraj	Pelása

72.

GÉGNISHT É TOSKERISHT.

Ghuha shqip s' eshte fle. Mjérisht per né, flitét mé shuma menyra te ndryshma, é kio eshte fle é lige é madhé é fle ndalim i fort per perparimin é kombit shqipetar. Te flitét mé shume menyra, vété é vjén ; po ku esht é ligi, ku eshte mjérimi, – édhé shkruhét ndryshé ketu, ndryshé aty. Si ne Ghérmani, si ne Spañe, si n' Itali, ku ka shume menyrash ghuhe ne te folur, po fle menyre ne te shkruar, eshte per te bésuar sé fle dite do t' arhijme édhé né Shqipetaret te kúmi fle ghuhe shkrimi, duké zghédhur ca fjale é ca régulhimé ne gégnishté, ca ne tokerishté. Sé toskerisht é gégnisht, keto jane te dy menyrat me te medha te ghuhes shqipé. Tani, cilat jane ndryshimét ne te renda nermjét gégnishtés é toskerishtés ? Jane keto :

1. Toskerisht *r* eshte gégnisht *a*. Per trégim : t. *vére*, g. *véne* ; t. *krére*, g. *kréve*.

2. Toskerisht *e* eshte gégnisht *a*. Per trégim : t. *zeri*, g. *zani* ; t. *beri*, g. *bani*.

3. Toskerisht *per te* eshte gégnisht *per mé*. Per trégim : t. *per te ardhur*, g. *per mé ardhun*.

72.

GÉGNISHT É TOSKERISHT.

Ghuha shqip s' eshte fle. Mjérisht per né, flitét mé shuma menyra te ndryshma, é kio eshte fle é lige é madhé é fle ndalim i fort per perparimin é kombit shqipetar. Te flitét mé shume menyra, vété é vjén ; po ku esht é ligi, ku eshte mjérimi, – édhé shkruhét ndryshé ketu, ndryshé aty. Si ne Ghérmani, si ne Spañe, si n' Itali, ku ka shume menyrash ghuhe ne te folur, po fle menyre ne te shkruar, eshte per te bésuar sé fle dite do t' arhijme édhé né Shqipetaret te kúmi fle ghuhe shkrimi, duké zghédhur ca fjale é ca régulhimé ne gégnishté, ca ne tokerishté. Sé toskerisht é gégnisht, keto jane te dy menyrat me te medha te ghuhes shqipé. Tani, cilat jane ndryshimét ne te renda nermjét gégnishtés é toskerishtés ? Jane keto :

1. Toskerisht *r* eshte gégnisht *a*. Per trégim : t. *vére*, g. *véne* ; t. *krére*, g. *kréve*.

2. Toskerisht *e* eshte gégnisht *a*. Per trégim : t. *zeri*, g. *zani* ; t. *beri*, g. *bani*.

3. Toskerisht *per te* eshte gégnisht *per mé*. Per trégim : t. *per te ardhur*, g. *per mé ardhun*.

4. Fjalet gégnishté shume hére shkurtohén. Thone gégnisht : *per mé ardh, per mé vajt, per mé shkú*, éttj.

5. Gégnisht te perpjékurat é ca létravé pazetoré te ndryshma jane te rhalha : *Mbrét* (mbrét), *mbajta* (mbajta), *mbrénda* (mbrencia).

6. Gégnisht, létra *e*, ghysmezenetoré, qi esht aq é dendur té toskerishtia, eshte shum é rhalhe. Per trégim :

Burhua, mbréti i Shqiperisé, ay qi shkéli
Burkua, mbrétí i Shqyperis, ai qi shkéli

Romaket, mbloibi te tere ushterine é i foli keshtu :
Romakt, mbloidhi t' tne ushtrin é i foli kshtu :

Shqipetare! une jam Shqipé, po ju mé trimerine
Shqyptar! un jam Shqyp, por ju mé trimrin

te madhé me bejtit Shqipé, sé me dhate krahe.
t' madh' m' bejtit Shqyp, sé m' dhat krah.

Po bésojmé sé ky i čuditeshmi leshim i létres krejt shqipé *e*, eshte nga fuqia é ghuhes italisht ; sé Géget qi shkruajne shqip, mesuan me pare italishtén, é italishtia s' perdor doé létren *e*. Po nga ana é Mirdites, kio létre perdorét aqe dendur sa ner Tosket.

4. Fjalet gégnishté shume hére shkurtohén. Thone gégnisht : *per mé ardh, per mé vajt, per mé shkú*, éttj.

5. Gégnisht te perpjékurat é ca létravé pazetoré te ndryshma jane te rhalha : *Mbrét* (mbrét), *mbajta* (mbajta), *mbrénda* (mbrencia).

6. Gégnisht, létra *e*, ghysmezenetoré, qi esht aq é dendur té toskerishtia, eshte shum é rhalhe. Per trégim :

Burhua, mbréti i Shqiperisé, ay qi shkéli
Burkua, mbrétí i Shqyperis, ai qi shkéli

Romaket, mbloibi te tere ushterine é i foli keshtu :
Romakt, mbloidhi t' tne ushtrin é i foli kshtu :

Shqipetare! une jam Shqipé, po ju mé trimerine
Shqyptar! un jam Shqyp, por ju mé trimrin

te madhé me bejtit Shqipé, sé me dhate krahe.
t' madh' m' bejtit Shqyp, sé m' dhat krah.

Po bésojmé sé ky i čuditeshmi leshim i létres krejt shqipé *e*, eshte nga fuqia é ghuhes italisht ; sé Géget qi shkruajne shqip, mesuan me pare italishtén, é italishtia s' perdor doé létren *e*. Po nga ana é Mirdites, kio létre perdorét aqe dendur sa ner Tosket.

73.

NDRYSHIMI I LÉTRAVÉ SHQYPÉ.

Ni tjatèr é nèi é Shqyptarevé anbe qi s' kan muzi dèri me tash mé u-mar vèsht per mé shkrué te gjith mé ši menyr gjuhen é vèt. Ne Shkodrc, u-kriuè tash von ši « Shoqni é Bashkimit » é atjé kan qit ši abétar qi i largohèt pak tonit. É kush te dij ferin, nunnát mi i mar vèsht idhé tjaterin.

Abétarit « Bashkimit » ne Shkodre é i « Albanies » se Brusél.

Létrat qi shembelhéjne.

a b d dh e é f
g gh h i j k l
m n o p r s t
th u y v

Létrat qi ndryshojne

Bashkimi	*Albania*
1. ts (tsa)	c (ca)
2. ch (chuna)	ç (çuna)
3. ll (palla)	lh (palha)
4. gn (gnéh)	ñ (ñéh)
5. c (cucé)	q (quqé)
6. rr (rréth rrotes)	rh (rhéth rhotes)
7. x (xalhi)	z (zalhi)
8. z (nzito)	dz (ndzito)
9. xh (xhaba)	ż (żaba)

73.

NDRYSHIMI I LÉTRAVÉ SHQYPÉ.

Ni tjatèr é nèi é Shqyptarevé anbe qi s' kan muzi dèri me tash mé u-mar vèsht per mé shkrué te gjith mé ši menyr gjuhen é vèt. Ne Shkodrc, u-kriuè tash von ši « Shoqni é Bashkimit » é atjé kan qit ši abétar qi i largohèt pak tonit. É kush te dij ferin, nunnát mi i mar vèsht idhé tjaterin.

Abétarit « Bashkimit » ne Shkodre é i « Albanies » se Brusél.

Létrat qi shembelhéjne.

a b d dh e é f
g gh h i j k l
m n o p r s t
th u y v

Létrat qi ndryshojne

Bashkimi	*Albania*
1. ts (tsa)	c (ca)
2. ch (chuna)	ç (çuna)
3. ll (palla)	lh (palha)
4. gn (gnéh)	ñ (ñéh)
5. c (cucé)	q (quqé)
6. rr (rréth rrotes)	rh (rhéth rhotes)
7. x (xalhi)	z (zalhi)
8. z (nzito)	dz (ndzito)
9. xh (xhaba)	ż (żaba)

74.

Lëtrat e dore-shkrimit ndryshojne pake nga lëtrat e shtypshkrimit.

* * * * * *

Lëtrat e shtypit i mesuem. Ju lumi idhe lëtrat e dores :

* * *

A a B b C c D d E e

F f G g H h I i J j

K k L l M m N n

O o P p Q q R r S

BIBLIOTEKA

74.

Lëtrat e dore-shkrimit ndryshojne pake nga lëtrat e shtypshkrimit.

* * * * * *

Lëtrat e shtypit i mesuem. Ju lumi idhe lëtrat e dores :

* * *

A a B b C c D d E e

F f G g H h I i J j

K k L l M m N n

O o P p Q q R r S

BIBLIOTEKA

Ë i Ll Ll Ll Ll

❝ ❝ ❝ ❝ ❝ ❝

Këto fjalë gradhën gji jasse të shkruara-
na mire edhe ndrec mendyres shkruarit më
të "Shkodres edhe ndrec mendyres" "Mbanies"

❝ ❝ ❝ ❝ ❝ ❝

75

SHËNIME

Shandërdheyn ish me i pasë i kuqtëtë-

sive.

❦ ❦ ❦ ❦

Ë i Ll Ll Ll Ll

❝ ❝ ❝ ❝ ❝ ❝

Këto fjalë gradhën gji jasse të shkruara-
na mire edhe ndrec mendyres shkruarit më
të "Shkodres edhe ndrec mendyres" "Mbanies"

❝ ❝ ❝ ❝ ❝ ❝

75

SHËNIME

Shandërdheyn ish me i pasë i kuqtëtë-

sive.

❦ ❦ ❦ ❦

Shoondrohogu ish trimi i trimavet

****

Nene kend te Shoondrohogut, ndikun i
jon ish i fort e me ndeh.

****

75.

A T J H ' E H

* * *

Ndikun i dashtun, ndikun i zemrovet
tonu, ndikun ku e krimi i durun me i pas
ghithmendin mendimin, punen, dashtnin ndhi

Shoondrohogu ish trimi i trimavet

****

Nene kend te Shoondrohogut, ndikun i
jon ish i fort e me ndeh.

****

75.

A T J H ' E H

* * *

Ndikun i dashtun, ndikun i zemrovet
tonu, ndikun ku e krimi i durun me i pas
ghithmendin mendimin, punen, dashtnin ndhi

jëtën tenë, atdhen pasë shpëtim paj jinak, e himnike!

* * * *

Penjëte zdrenat! Mos kumbosim shpresa, e de fanajnar nat' e dite per atdhën.

77.

E RËNË I KËL-QERRËTË.

* * * *

Kur u Skanderbeqn, atdhen i ton u-ndrit me zë.

BKSH

jëtën tenë, atdhen pasë shpëtim paj jinak, e himnike!

* * * *

Penjëte zdrenat! Mos kumbosim shpresa, e de fanajnar nat' e dite per atdhën.

77.

E RËNË I KËL-QERRËTË.

* * * *

Kur u Skanderbeqn, atdhen i ton u-ndrit me zë.

BKSH

Mallt e nikidta, ku koraka e tij kish mbajt himnidi e ya u-bak shine, u-nikidhe prej kambesh le kuaja.

* * * *

Mandat me u-than se mal le samuin le Skanderbegut, te i lan kembi jone.

BKSH

Mallt e nikidta, ku koraka e tij kish mbajt himnidi e ya u-bak shine, u-nikidhe prej kambesh le kuaja.

* * * *

Mandat me u-than se mal le samuin le Skanderbegut, te i lan kembi jone.

BKSH

78.

A B C D E
F G H I J
K L M N
O P Q R
S T U
V Y
Z

78.

A B C D E
F G H I J
K L M N
O P Q R
S T U
V Y
Z

a b c d e f g

h i j k l m

n o p q r

s t u v

y z

BKSH

a b c d e f g

h i j k l m

n o p q r

s t u v

y z

BKSH

ВКSH

ВКSH

ВКSH

ВКSH